

65. møde.

Onsdag den 2. marts kl. 9.

Den første sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om forsvarets organisation m. v.

(Første behandling findes i tidenden sp. 81, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 431).

Der var stillet 8 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sættes til forhandling under ét.

Victor Gram: Det er i disse dage et år siden, det oprindelige forslag til lov om forsvarets organisation blev fremsat for det høje ting. Det nåede ikke at blive færdigbehandlet, men blev i begyndelsen af indeværende samling genfremsat med ændringer i overensstemmelse med de foreløbige resultater, der var opnået under udvalgsarbejdet.

I dag foreligger som grundlag for anden behandling en udvalgsbetænkning, der er udtryk for et forsvarspolitisk mellem de 5 demokratiske partier her i tinget. Jeg har indtryk af, at dette resultat i almindelighed er blevet modtaget med tilfredshed, og det er der også grund til. Jeg skal ikke forfalde til at bruge store ord i denne anledning, men man kan med nogen ret sige, at det ikke er en almindelig begivenhed i dansk politik, at en forsvarsordning gennemføres med støtte fra alle demokratiske partier.

Forsvarsspørgsmålet har jo i henved 100 år været et stridens æble i dansk politik. Det ville være en lykke, om det nu indgæede forlig kunne sætte punktum for en periode, hvor forsvaret lejlighedsvis har været brugt eller misbrugt i den indrepolitiske strid, og kunne blive indledningen til

en periode, hvor forsvarets størrelse, karakter og formål afgøres ud fra en rent saglig vurdering af, hvad der er nødvendigt for vort lands sikkerhed. Dette betyder naturligvis ikke, at dansk forsvarspolitik er taget ud af den politiske diskussion. Der er og vil fortsat være afvigende synspunkter mellem partierne på dette område, men man må have lov til at tage forliget som udtryk for, at forsvaret som politisk strids- emne i den forstand, vi hidtil har kendt det, er taget af dagsordenen i dansk politik, ellers ville der jo ikke være megen mening i det hele. Det er i alt fald mit håb, at den enighed, der nu er opnået, også må afspejle sig i en gunstigere atmosfære for forsvaret, i en politisk og moralsk rygdækning, som er nødvendig, hvis forsvaret skal være, hvad der er forligets formål og hensigt.

Udgangspunktet for forhandlingerne i udvalget har været en tilpasning af målsætning og styrker under naturlig hensyntagen til politiske og økonomiske muligheder.

De opstillede normer for de 3 værn og den ændrede karakter, der er givet hærens organisation, er udtryk for det opnåede. For alle 3 værn er hovedvægten lagt på beredskabet eller — om man vil — på de stående styrker for hærens vedkommende suppleret med nødvendige mobiliseringsenheder.

Hæren tildeles som stående styrker 2 $\frac{1}{3}$ panserinfanteribrigadegruppe, 1 reduceret bataljonskampgruppe på Bornholm, 2 Honest John-afdelinger, 1 Nikeafdeling samt nødvendige forsynings- og støtteenheder. Af mobiliseringsenhederne vil 1 $\frac{2}{3}$ brigadegruppe blive 5 pct. bemanded, hvilket vil lette eventuel mobilisering, medens resten forbliver ubemanded. Endvidere oprettes lokalforsvaret med 15 bataljoner og 15 batterier med let artilleri. Hærens stående styrker omdannes til moderne panserinfanteribrigadegrupper med mindre styrker og større ildkraft. Den stående styrke vil omfatte godt 13 000 mand, reserveenhederne — herunder lokalforsvaret — godt 65 000 mand.

Det er endvidere forudsat, at hærens uddannelsessystem, det såkaldte personel-erstatningssystem, ændres. P-E-systemet har på flere områder virket utilfredsstillende, og jeg noterer med tilfredshed, at hærkom-